

**U C H W A Ł A Nr XXXI / 219 / 2013
RADY GMINY BUDZYŃ
z dnia 03 grudnia 2013 r.**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na rok 2014.**

Na podstawie art. 4¹ pkt 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, ze zmianami) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, ze zmianami)

Rada Gminy Budzyń u c h w a ł a, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2014, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Budzyń oraz jednostkom i osobom odpowiedzialnym za wykonanie zadań określonych w programie.

§ 3. Zobowiązuje się Pełnomocnika Wójta Gminy ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do przedstawienia Radzie Gminy Budzyń w terminie do 30 kwietnia 2015 r. sprawozdania z realizacji programu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2014 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2014 rok

Wprowadzenie:

Nadużywanie alkoholu przez mieszkańców Polski, w tym również przez mieszkańców Gminy Budzyń jest problemem, który powoduje negatywne skutki w różnych obszarach egzystencji społeczeństwa. Skutków tych nie można uniknąć, ale należy dążyć do zmniejszenia ich rozmiarów.

Według danych Państwowej Agencji Problemów Alkoholowych szacuje się, że w każdej lokalnej społeczności liczba osób uzależnionych od alkoholu stanowi około 2% całej populacji, tj. w przypadku Gminy Budzyń ponad 167 osób, a współuzależnionych jest około 4% populacji, tj. 334 osoby. Biorąc pod uwagę kierunki działań wytyczonych przez Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2010-2012, jak również wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców Gminy Budzyń oraz obowiązkom nałożonym na samorząd lokalny przez ustawę z dnia 26.10.1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmuje możliwie szeroki wachlarz działań. Są to działania terapeutyczne skierowane do osób uzależnionych i współuzależnionych oraz działania zmierzające do kształtowania i utrwalania odpowiednich postaw i wartości ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Program kierowany jest do grup społecznych w jakikolwiek sposób związanych z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia.

Zgodnie z zapisami art. 1 i 2 cytowanej ustawy samorząd gminny jest obowiązany do:

1. Podejmowania decyzji zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania napojów alkoholowych, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałanie powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.
2. Zadania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi samorząd Gminy wykonuje zgodnie z art. 4 ustawy – w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Na mocy art. 21 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w zakładach lecznictwa odwykowego i jest bezpłatne.

Podstawową metodą leczenia osób uzależnionych od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna. Leczenie medyczne polega na psychoterapii i nakierowaniu na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu (w tym leczenie alkoholowe zespołów abstynencyjnych) oraz farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych. Zważywszy na niepożądane działania uboczne disulfiramu (Anticol, Esperal), jego produkcja w Polsce została wstrzymana. Implant (Esperal) nie powinien być stosowany z powodu dowiedzionej nieskuteczności.

Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w profesjonalnej psychoterapii uzależnienia – pacjenci uzależnieni uczestniczyli również w ruchu samopomocy, przede wszystkim w mitingach Anonimowych Alkoholików (AA) oraz zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Samo uczestnictwo w ruchu samopomocowym nie zastępuje jednak psychoterapii uzależnienia.

Działania w ramach gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Gminna komisja przy poparciu samorządu i Wójta zobowiązana jest w sposób skuteczny udostępniać korzystanie przez osoby uzależnione z wszelkiej pomocy w tym zakresie: terapii, z pomocy szybkiego załatwiania miejsca w zakładzie leczenia odwykowego, a następnie przez poradnie, psychologa i konsultacje terapeutyczne w najbliższym miejscu zamieszkania.

Ważnym elementem na tym etapie jest sprawna praca punktu konsultacyjnego poprzez kontakt z osobą z punktu, która może udzielić wszelkich informacji, a często służyć wsparciem motywującym do podjęcia leczenia. Stworzenie warunków do kompleksowej terapii z pełnym programem terapeutycznym może dać najlepszy efekt w dochodzeniu do trzeźwości i jest to główne zadanie punktu konsultacyjnego i komisji.

Dostępność i wysoka jakość profesjonalnej terapii uzależnień uwarunkowuje skuteczność innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Badanie skuteczności leczenia odwykowego zależy w dużym stopniu od nieprzerwanego zaangażowania pacjentów w trwający do 24 miesięcy program terapeutyczny. Nie tylko czas trwania, ale przede wszystkim obszary pracy terapeutycznej decydują o kompleksowości i ciągłości opieki. Program podstawowy, trwający od 6 do 8 tygodni, w oddziałach całodobowych i dziennych lub około 6 miesięcy w placówkach ambulatoryjnych, którego celem jest rozpoznanie uzależnienia, zbudowanie motywacji do leczenia i podjęcia nauki życia na trzeźwo. Program pogłębiony, trwający do ukończenia programu podstawowego od 12-18 miesięcy, którego celem jest nauka zapobiegania nawrotu czynnego uzależnienia, nauka radzenia sobie z emocjami, relacjami, zadaniami życiowymi.

Dofinansowanie programów terapeutycznych.

Należy stworzyć w warunkach Gminnych dla osób uzależnionych i osób współuzależnionych takie warunki terapeutyczne, które pozwolą zapobiegać nawrotom choroby, a jednocześnie objąć opieką rodziny współ uzależnione. Należy podjąć działania mające na celu podniesienie kwalifikacji komisji poprzez certyfikowanego terapeuty uzależnień. Konsultant ten powinien stworzyć program terapeutyczny, poprzez który przygotowuje zespół do pracy w punkcie konsultacyjnym. Takie programy powinny być realizowane w punkcie, ale nie powinny być alternatywą dla zakładów leczenia odwykowego. Punkt konsultacyjny powinien pełnić zadania diagnozujące całą rodzinę z

planem pomocy dla jej członków (dorosłych i dzieci). Dla rodzin dysfunkcyjnych w początkowej jej fazie propozycją jest terapia rodzinna, dająca szansę całej rodzinie na wyjście z trudnych problemów tej dysfunkcji, jaką jest alkohol, przemoc i przy tym ubóstwo.

Jeśli do punktu zgłasza się żona w sprawie pijącego męża to konsultant powinien podjąć próbę zdiagnozowania innych problemów, które w tej rodzinie mogą występować, np. przemoc, zaniechanie dzieci, problem pijących nastolatków, ubóstwo. W związku z tym osoby dyżurujące w punkcie muszą być interdyscyplinarnie przeszkolone w zakresie różnych problemów, które występują w rodzinie alkoholowej oraz możliwych do zaproponowania rozwiązań. Powinny posiadać umiejętności w zakresie udzielania pomocy psychologicznej, nawiązania kontaktu, przeprowadzenia interwencji kryzysowych, udzielania wsparcia, motywowania, poradnictwa oraz powinny mieć wiedzę na temat:

- picia szkodliwego, uzależnienia, współuzależnienia, sytuacji dzieci w rodzinie alkoholowej,
- zjawiska przemocy w rodzinie,
- problemów pijących nastolatków,
- bazy adresów i ofert profesjonalnych placówek pomocowych na terenie powiatu i województwa.

Podstawowe zadania punktu konsultacyjnego. Młodzież.

Gmina jest zobowiązana finansować zajęcia terapeutyczno-profilaktyczne dla młodzieży i ich rodziców opiekunów, jednak tylko przez osoby mające stosowne przygotowanie w zakresie psychoterapii. Obserwacja wskazuje na rosnące zapotrzebowanie na ofertę terapii dla młodzieży używającej alkohol i inne substancje psychoaktywne. Programy terapii dla młodzieży nie mogą opierać się na tych samych założeniach , co programy terapii dla osób dorosłych, tym bardziej, że większość pijących alkohol czy biorących narkotyki młodych ludzi nie jest uzależniona. Młodzież wymaga innego podejścia, uwzględnienia w programie faktu używania różnych substancji psychoaktywnych, specyfiki wieku rozwojowego, konstruktywnego zagospodarowania wolnego czasu, uczestniczenia w grupach rówieśniczych. Integralną część programu powinny stanowić zajęcia edukacyjno-terapeutyczne dla rodziców / opiekunów. Dlatego też konieczne jest doposażenie placówek na potrzeby prowadzenia programów młodzieżowych – pomieszczenia przeznaczone na zajęcia z młodzieżą powinny być atrakcyjnie urządzone i dostosowane do potrzeb młodzieży.

Dofinansowanie zajęć profilaktycznych w trakcie nauki w szkolach i obozów terapeutycznych.

Podczas nauki i wypoczynku na obozach dzieci realizują program profilaktyczno-terapeutyczny o tematyce alkoholowej i narkotykowej z uwzględnieniem przemocy i agresji w środowisku rówieśniczym. Finansujemy zajęcia i szkolenia dla uczniów , nauczycieli oraz rodziców i opiekunów o tematyce alkoholowej, narkotykowej, a także przemocy w rodzinie. Programy winny zawierać w swojej treści elementy terapii, profilaktyki zapobiegania i ograniczania dostępności do używek młodzieży. Zajęcia bądź wykłady mogą być prowadzone przez osoby certyfikowane lub posiadające rekomendacje P.A.R.P.A.

Punkt konsultacyjny dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Gminie Budzyń.

Z uwagi na to, że na terenie Gminy Budzyń nie ma zakładu leczenia odwykowego należy skupić się na objęciu stałą opieką osób uzależnionych i współuzależnionych, a także objęciu szczególną pomocą ofiar przemocy domowej gdzie przyczyną jest alkohol. Niezwykle istotne jest udzielenie pomocy psychologicznej, terapeutycznej oraz prawnej. Gmina jest w tym zakresie zobowiązana do finansowania programów pomocowych, a także wyposażenia placówki w publikacje o tematyce przemocy, uzależnień i współ uzależnień oraz udzielenia pomocy finansowej w zakresie przygotowania osób udzielających takiej pomocy.

Współfinansujemy utrzymanie miejsc spotkań dla ofiar przemocy w rodzinie, punktu konsultacyjnego i fachowej pomocy psychologicznej dla osób dorosłych i dzieci (w tym pomoc realizowana przez grupy ALANON, DDA). W przyszłości należy przygotować profesjonalną pomoc w zakresie przemocy w rodzinie z odpowiednim zapleczem lokalowym oraz kadrowym w taki sposób, by zwiększyć jej dostępność dla grupy społecznej dotkniętej tym problemem. Jednym z elementów jest budowa systemu współpracy między instytucjami prowadzący do stworzenia podstaw prawidłowego działania i diagnozowania problemów na terenie Gminy.

Zadaniem Gminy jest finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie, zajmowanie się procedurą Niebieskiej Karty, organizowanie szkoleń w tym zakresie oraz edukacja społeczna poprzez rozpowszechnianie materiałów (plakatów i czasopism – kampania społeczna). Bardzo ważnym elementem jest współpraca z Opieką Społeczną, Centrum Pomocy Rodzinie, Policją i Zespołem Lekarzy Rodzinnych z terenu Gminy Budzyń. Następnymi zadaniami są :tworzenie sieci informacyjnej o ofercie pomocy, kampanie edukacyjne dla szkół, kształtowanie współpracy nauczyciel – rodzic – młodzież, poszukiwanie partnerów do współpracy z Komisją: radnych, przedsiębiorców, duchowieństwo, szkoły, działacze społeczni. Szkolenia i edukacja lokalnych decydentów, współpraca z lokalnymi mediami, monitorowanie skali problemów o tematyce uzależnień.

Działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Tworzenie i finansowanie działalności świetlic opiekuńczo – wychowawczych,
- Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do tych świetlic oraz biorących udział w obozach terapeutyczno – wypoczynkowych,
- Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym,
- Finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych w placówkach pomocowych dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym,
- Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym lub narkotykowym w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
- Organizowanie lokalnych narad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania programów pomocowych,
- Wspieranie i koordynowanie pracy interdyscyplinarnych zespołów ds. pomocy dziecku i rodzinie z problemem uzależnień,

- Tworzenie systemowego wsparcia i terapii dla dzieci z FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców/opiekunów,
- Prowadzenie działań związanych z ewaluacją programów pomocy dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym bądź narkotykowym, a także programów badawczych w tym zakresie,
- Organizowanie i finansowanie zajęć dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia, mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych

Ustala się następujące zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkotykowych za wykonywanie pracy wynikającej z realizacji programów:

- przewodniczący komisji - 42 diet delegacyjnych,
- sekretarz komisji - 11 diet delegacyjnych,
- członek komisji - 6 diet delegacyjnych.

Wynagrodzenia, o których mowa płatne są miesięcznie w terminie do 28 -go dnia każdego miesiąca.